

Hajdúföld

Előfizetési ár helyben és vidéken 1 hora 200 K.
(Egy hónapnál hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el)
Egyes példány hétköznap és vasárnap 10 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-4. SZÁM.

Utolsó szavainkat

mondjuk el abban az ügyben, amelybe a *Debreceni Független Ujság* lapunk öntudatos magyarsága és makulatlan tisztessége ellen intézett ortvátadással akart belekeverni bennünket.

Nem védekeztünk és nem polemizáltunk a hozzánk föl nem érő vádakkal, sem a méltatlan vádaskodóval. Egyszerűen lesepertük undorral magunkról a szennyet, amelyet ránk próbáltak szórni s félreugrtuk az alattomos gáncsot, amellyel céltudatos és egyenes utunkon elgáncsolni akartak.

A *Debreceni Független Ujság* elhöz szállás idejéből származó lappéldányok idézeteiből próbált hurkot vetni ellenünk, hogy elfojtsa kemény szavunkat, amellyel megbélyegztük az idegen érdekeket, idegen fajj érköcsöket szolgáló, minden magyar hittől, tradíciótól, meggyőződéstől távol álló penuszorgatókat.

Törökünkbe akarta forrasztani „kari szolidaritásuk” szellemében ítélemeket, amellyel a tisztességes és magyar újságírók nevében megtagadtuk ezzel a gyűlölettel minden közösséget.

Nem védekeztünk és nem polemizáltunk, — ettől visszatartott becsületes undorodásunk, — azzal az organummal szemben, amelynek ortvátadó szerkesztőjével szemben elégtételt adtak nekünk az ortvátadás óta bekövetkezett felháborító események.

A tamadó ujság szerkesztőjének vallásgyalázási ügye már az ügyesség előtt van. Azzal az organummal, amelynek irányítója és szellemi vezére a mi keresztyén hittételeink ostromba és cinikus megsértésében találatott bűnösnek, még csak szóba állni sem engedni izlésünk és magyar büszkeségünk.

„Nem irtuk egy sorral sem, hogy a Hajdúföld baráti viszonyban állt az eláhhokkal, — írja ugyanez a nyomdai organum, amely tegnapelőtt még ezzel a váddal akart ledönti bennünket.

Bocsánatért könyörög ma a keresztyén társadalomtól az a szerkesztő, aki még tegnap fölényes cinizmussal akart hittételeink meggyalázása fölött napirendre térni.

Ilyen szerkesztőnek és ennek az organumnak összemesterkedett vádaskodásai nem érnek fel hozzánk. Ilyen organummal és ilyen embe-
reikkel mi nem polemizálhatunk.

Mi igenis harcolni fogunk törhetetlenül továbbra is az ellen a szellem ellen, amelyet Magyarország annyi gyászára és romlására képviselt ez a „kari szolidaritásban” együtt hemzsegő idegen hírlapírói kaszt.

Polemizálai pedig polemizáljon csak a *Debreceni Független Ujság* felelős szerkesztője majd a független magyar bírósággal, mikor keresztyén hitünk durva meggyalázásáért felelősségre vonják.

Ügyesség elé került a keresztyén magyarság sérelme

Beismerésben a vallásgyalázó lapszerkesztő - Bocsánatért esdekel Löblovics-Lóránt

Az a hallatlan gyalázkodás, amelyet Löblovics Lóránt a *Debreceni Független Ujság* szerkesztője Magyarország védasszonyával szemben elkövetett, ma már nemcsak Debrecenben, de országsszerte is óriási felháborodást kavart föl. Debrecen egész magyar polgársága, öntudatos sajtóorgánumai és társadalmi egyesületei egyaránt követelik a bűnös méltó megbüntetését s a rendőrség a feljelentést már át is küldötte tovább eljárási folyamatba tétele céljából a királyi ügyességhez.

A katolikus közönség organuma, a *Tiszántúli Hírlop* ismét vezércikkben itéli el a legszentebb katolikus dogmák meggyalázóját s a katolikus társadalmi testületek erőteljes akcióra készülnek, szegedi hittestvéreik példájára, akik méltóképpen tudták megtorolni az akkor még megjelenő, szintén független *Szegedi Napló* husvétii vallásgyalázását.

Vall a bűnös

Löblovics Lóránt hírlapíró, miután egyszer már szemérmetlen cinizmussal próbált „elfölényeskedni” ostromba sértése fölött, ma az elemi felháborodás nyomása alatt lapjának hasábjain bevallja inkriminált kijelentését. Saját állítása szerint a következő szavakkal követte el a keresztyén érzékenységet durván arculesapó ostromba sértését a zsidó kabareé dobogóján, állítólag Anatole Franceot idézve:

„Oh, boldogságos Szűz, aki gyermeket szülél anélkül, hogy vétkeztél volna, engedd meg, hogy én vétkezhessék anélkül, hogy gyermekem szülnék... Ez az kérem... Szózat és vidéke is vétkezni szeretne anélkül, hogy — más állapotba kerülnének...”

Ez a beismerés azonban már aligha változtat a már megindult hivatalos megtorló eljárás eredményén, amint nem mentheti meg a magáról teljesen megfedekezett zsidó hírlapíró az a megriadt bocsánatkérés sem, amellyel a közfelháborodás sulya alatt a vérig sértett keresztyén társadalmat kiongasztalni próbálja.

Az ügyesség előtt

Löblovics-Lóránt József Száz Máriát gyalázó kijelentései tárgyában a rendőrség immár befejezte az eljárást. A *Hajdúföld* munkatársa délelőtt érdeklődött Sági Lajos rendőrfőtanácsosnál, a debreceni államrendőrség vezetőjénél, aki a következőket mondotta:

— Az utazók kabaréján elhangzott konferanszról a jelen volt ügyeletes rendőrtiszt, Szabó Gyula rendőrkapitány beadta már a részletes jelentést, amelyet ma átküldtem a debreceni kir. ügyességre. Mellékeltem az esettel foglalkozó debreceni lappéldányokat is.

Arra a kérdésre, hogy a rendőrtiszt jelentése fedie az ujságok közleményeit, a következő választ nyertük:

— A jelentés nemcsak a lapok közléseit fedie, de Löblovics Lóránt szerkesztőnek mai nyilatkozatát is, amelyben beismeri, hogy az inkriminált kifejezést megtette. A rendőrség — fejezte be Sági — most már

nem nyomoz ebben az ügyben, az aktákat áttette az ügyességhez. A többi az ügyesség dolga...

Megmozdul a társadalom

Löblovics-Lóránt Száz Mária gyalázó kifejezései általános felháborodást váltottak ki Debreczenben s ennek az egyes társadalmi egyesületek is kifejezést fognak adni. Mint a *Hajdúföld* értesül, a *Katolikus Népszövetségi Otthon*, az *Ébredő Magyarok Egyesületének csoportja* s több más egyesület tiltakozni fog Löblovics-Lóránt durva hangja, szentégyalázó konferansza ellen.

Az *Ébredő Magyarok Egyesületének* egyik vezérégyénisége a következő nyilatkozatot tette:

„Beállításunk nem lép meg ennek a tintazsidónak aljas tette. Mi már öt év óta ismerjük s több alkalommal nyomdafestékekkel örökítettük meg iránta érzett megvetésünket. Természetesen becsületsértést soha sem indított eljárást. Hivatalosan nem foglalkozunk személyével. A szellemével azonban annál inkább s minden eszközt felhasználunk, hogy ez a szellem újabb ilyen gyalázatos kitérésre utat ne találhasson.”

Kizárási indítvány

A volt 39. gyalogezred bajtársi egyesület kobeletében is mozgalom indult meg, amely azt célozza, hogy Löblovics Lóránt Józsefet, aki a bajtársi egyesületben választmányi tag, zárják ki a bajtársi egyesület kobeletéből.

Megválasztották Lengyelország új elnökét

Reménytelenül folyik a lausannei huza-vona

A külpolitikában lényegesebb esemény nem történt. A lengyel köztársaság új elnökét *Wojciechowski* szenátor személyében megválasztották.

Az új köztársasági elnök a baloldali pártok jelöltje volt és mint ilyen nem valószínű, hogy politikájában más irányt követne, mint szerencsétlensorsu elődje Narutowitz.

Régebben belügyminiszteri tisztséget is viselt. Tagja volt a lengyel szocialista párt szervező bizottságának, amelynek 30 évvel ezelőtt történt megalakításában is résztvett.

Az új elnök, bár szocialista, nem tartozik a radikális irányu elemekhez, mert hiszen tudott dolog, hogy 1905-ben épen azért szakított a lengyel szocialista párttal, mert annak forradalmi irányát nem helyeselte.

Anglia és a tengerszorosok

ami a lausannei tárgyalásokat illeti, amíg a törökök és oroszok bizonyára megfontolt szándékkal egyrehúzzák halasszák a tárgyalásokat és allandóan új javaslatokkal hozakodnak elő, addig különösen angol részről

egyre erősebben helyezkednek velük szembe.

Anglia teljesen befejezettnek tartja a tengerszorosokra vonatkozó vitát, ami abból is látható, hogy a tengerészeti szakértői elhagyták Lausanne-t, mint akik megbizatasuknak eleget tettek. Ezzel úgy látszik azt akarják kifejezésre juttatni, hogy e kérdésben nem hajlandók tovább beszélni és az angol sajtó annak a reményének ad kifejezést, hogy Törökország elfogadja a szövetségesek feltételeit, mert nem tartják valószínűnek, hogy a törökök a feltételek visszatartásával elvetnék a kockát a tárgyalások megszakítására.

Amerikai kölcsön Németországnak

A németeknek nyújtandó amerikai kölcsönre vonatkozólag ma már a francia sajtó egyrésze is bevallja, hogy Franciaország és Amerika között tényleg folynak tárgyalások, amelyek azonban elsősorban arra vonatkoznak, hogy az Egyesült Államok pénzügyi szakemberei teljesen tiszta képet akarnak nyerni a német teljesítőképességről. A kölcsön sorsára vonatkozólag ma még minden jóslat korai volna.

Komoly fajvédelmi felszólalások - pacifista fecsegések - vörös provokációk

Folyik az indemnitás vitája

Gömbös Gyula fajvédelmi nagy beszéde után alig alig remélhető valami súlyosabb, a nemzet életében valami jelentős felszólalás. Ebben a tekintetben kellemes csatlózással kell megállapítanunk, hogy a keresztény párt részéről alig van szónok, aki ne a nemzeti és fajvédelmi gondolat szellemében szólalna fel.

Ide kell sorolni **Karaffiáth** Jenőt, **Bodó** Jánost, **Drehr** Imrét, akik kedden beszéltek, míg a szerdai ülésről **Alföldy** Béla felszólalását. Ezeket a felszólalásokat a Ház általános figyelemmel honcolta.

A délutáni ülés jórészt **Giesswein** unalmas beszéde töltötte ki jórészt és mivel interpellációs nap van, aligha fog sor kerülni fontosabb felszólalásra, mert hiszen az obstrukció lényege abból áll, hogy beszélni kell amennyit csak lehet, hogy miről és hogyan, az nem fontos.

Míg a gyűlésre **Giesswein** fecsegős, kopott hangját rezegetteti, addig odakünn a folyosón nagyban megy a tárgyalás a karácsonyi szünetet illetően. Hogy mi lesz ennek a sorsa, senki sem tudja.

Az ellenzék nem árulja el a maga taktikáját és így lehet, hogy pénteken abbahagyja a szócátát, de lehet, hogy még nagyobb tüzzel folytatja tovább. A kormány álláspontja még nem jegecesedett ki.

Ha a kormány megmarad eredeti terve mellett, akkor a Ház december 22-től január 8-ig nem tart ülést, de lehet hogy a sürgősségre való tekintet el már december 27-én folytatják a vitát.

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg **Szittowszky** Béla elnök. Az indemnitás vitáját folytatják.

Az első felszólaló **Haller** István: Helytelennek tartja **Rupert** felszólalását. **Rupert** arról nem beszélt, hogy mi az egyedüli szilárd alapra,

a keresztény alapra akarunk visszatérni

a keresztény erkölcsöt, a keresztény etikát akarjuk érvényre juttatni úgy a magán, mint a közéletben.

Maga a miniszterelnök is ezt mondotta hódmezővásárhelyi beszédeiben.

A keresztény ellenzék azt vizsgálja, hogy a kormány a kereszténynek elvesztett pozícióit visszacszerzi-e s ki alakul-e a keresztény gazdasági és politikai élet.

A kormány első fő teendője volna, hogy

hitel szervezetet

létesítsen ebben az országban. Abban kellene összegyűjteni az összes keresztény kis tőkét. Ennek a hitelszervezetnek még a kereskedelmet és az ipari vállalatokat sem kellene olyan nagy mértékben támogatni, mint a mezőgazdasági érdekeltséget.

Az államhatalomnak rá kell kényszerítenie a hitelintézeteket, hogy ne csak saját érdekeiket vegyék figyelembe, hanem elsősorban is a nemzet közös érdekeit. A kormánynak minden erejével támogatnia kell

középi takarékpénztárak megalapítását.

Közgazdasági életünknek másik fontos tényezője

a tőzsde.

A keresztény közvélemény előtt a tőzsde ellenszenves, ami érthető is, mert a tőzsdét egy bizonyos társadalmi réteg sajátította ki magának. Elengedhetetlenül szükséges a

tőzsde ellenőrzése.

Csonkamagyarországon ugylátszik, óriási az ipari fellendülés. Legalább is arra mutat az a tény, hogy 1918 óta

67 új részvényt vezettek be a tőzsdére. Így a budapesti tőzsdén több részvényt jegyeznek, mint Berlinben. Ez azonban nézete szerint inkább onnan ered, hogy a spekulá-

ció lett igen nagy. Olyan részvényeket vezetnek be a tőzsdén, amelyeknek

nincs is benső értékük

A kormánynak, ha a tőzsdetanács a maga autonóm hatáskörében nem teremt rendet, az esetben minél radikálisabban bele kell nyulnia ebbe a darázsfészekbe.

A vámpolitikáról

Nézete szerint a drágaság egyik főforrása a vámpolitika. A védővamos rendszer indokolatlanul véd és támogat bizonyos iparágakat.

A védővamosok az árut megdrágítják, egyben a kincstárt jövedelemhez juttatják. Nem szabadna védeni a versenyképes iparokat, így például a cukor és szesz, bőr és vasipart. Ezek védelme szükségtelen, mert csak drágaságot okoz.

Ezek az iparok direkt árdrágítást követnek el a tulságos védelem következtében.

A borkartelekről szólva természetesen tartja, hogy a

borkartelek állandó drágításai

más szükségteleni cikkek drágulását is előidézik.

Most is azzal biztatják a zugszó kisiparosokat, hogy majd ők megakadályozzák a kész cipők behozatalát a külföldről.

Áttér a vaskartel bírálatra és megállapítja, hogy védő vámokkal védeni teljesen felesleges.

A szeszipar

talán az említett iparok közül a legkiváltságosabb helyzetben van és mégis válságban szenved. A szesz-kartel ugyanis úgy alapította meg az árakat, hogy azok jóval felette vannak a világpiaci áraknak.

Gaál Gaszton: Ugy kell annak, aki szeszt iszik.

Haller: A

borexport válságos helyzetbe került

külpolitikai okokból és a bor válságba kergette a szeszipart is.

Majd a széniparral foglalkozik. Kéri a kormányt, hogy a szénbányák kalkulációit ne fogadja el, hanem küldjön ki

biztosít a szénárak megállapítására

A tanítók mai szomorú helyzetét ecsetelve ismételt felhívja a kormány figyelmét rájuk és kéri, hogy a tanítók helyzetén segítsen, hiszen a

keresztény és nemzeti nevelés szempontjából legfontosabb tényezők a tanítók

Kifogásolja **Bánffy** párisi követi kiküldetését.

Szomjas: Szóval ellenzékivel kell betölteni.

Haller: Az indemnitást nem fogadja el.

Alföldy Béla a következő szónok. A

fajvédelmi politikáról

beszél. Az egészségügy terén kell elsősorban fajvédelmi politikát megkezdni, erélyes, gyors népjóléti intézményekkel.

Beszél ezután a tuberkulózis elleni védelemről, továbbá kötelezővé kívánja tenni a vérvizsgálatot már az iskolákban is. Házasságokat pedig csakis előzetes orvosi vizsgálat mellett volna szabad kötni. Erre vonatkozólag határozati javaslatot nyújt be.

Örömmel hallja, hogy a kultusz-miniszter meg akarja reformálni a

középiskolák tantervét. Kéri, hogy az egészségügyet a VII. osztály helyett, a VIII-ikban tanítsák.

Foglalkozik a tiltott műtettekkel. Statisztikai adatokkal nem rendelkezik, de körülbelül fél millió ember élete pusztul el évente tiltott műtétek következtében. Ez veszedelmesebb, mint a pestis járvány.

A törvénytelen gyermekeknek

megmentése az állam feladata volna. Ezzel a legveszedelmesebb és nemzeti szempontból kétségbejítő és legfertelmesebb bünt tudnánk megakadályozni: az angyalcsinálást. Ezen a szomorú helyzeten több módon lehetne segíteni, mint például a bábapgy rendezésével.

Az indemnitást elfogadja.

Giesswein Sándor helyesli előtte szóló véleményét, majd általános frázisokat mond a demokráciáról.

A lakásügy rendezését

tartja a kormány legfontosabb feladatának.

Az elnök az ülést délután 4 óráig felfüggeszti.

Délután is Giesswein

Délután 4 órakor **Huszár** Karoly alelnök újból megnyitja az ülést.

Giesswein Sándor az alkoholizmus veszedelmére hívja fel a kormány figyelmét. Határozati javaslatot nyújt be.

A zsidókérdést szoros összefüggésben levőnek tartja az iskolaügygel, mert

a zsidók csak ott tudnak léteződni, ahol kevés az irni, olvasni tudó elem.

A pacifizmus kérdésével foglalkozva zajos ellenmondások közben kijelenti, hogy pacifisták fogják megszüntetni az igazságtalan békeszerződést.

Ezután a pacifizmusról ad elő előcsépelet közlőket.

Diplomáciákat meg kell reformálni. A diplomácianak érintkezésbe kell lépnie saját magával.

Végül a rokkantügy rendezését és a katolikus autonómia megalkotását ajánlja a kormány figyelmébe.

Ismét botrányt csinálnak a vörösek

Hébelt közbekiabál: Miért nem adott választ a rendőri kizsáksokról.

Rakovszky: Én minden kérdésre válaszolok, de az interpelláció, amelyet **Hébelt** képviselő ur hozzám intézett, olyan hangnemben volt téve és a tényeknek oly kevésbé felelt meg, sőt

elferdítette a tényeket, hogy helyesebbnek tartottam a nyilatkozattól eltekinteni addig, amíg meg nem győződöm a tényekről. Nincs tudomásom arról, hogy a helyi hatóságok bizonyos rendszerességgel akadályozzák meg a szervezkedést.

A keresztényszocialista szervezetek nemzeti alapon állanak

és épen a kommun alatt bátran álltak szemben a halálos veszedelemmel.

Paver Karoly: És a másikban igen?

Felkiáltások a kormánypárton: Önök nem állanak nemzeti alapon!

A miniszter választát úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul veszi.

Hébelt durvaságai

Hébelt Ede személyes kérdésben kér szót. Azzal kezd, hogy látszik, a többség szereti a kormány büneit.

E szavakra óriási felháborodás tör ki a kormánypárton. Felkiáltások hangzanak el: Rendre, rendre, hallatlan, hogy így mer beszélni.

Elnök **Hébelt** Edét a használt kifejezésért

rendre utasítja.

Az indemnitást nem szavazza meg. **Hermann** Miksa visszautasítja **Szeder** Ferencnek azt az állítását, hogy a rokkantakat elbocsátják az állami üzemekből. A felelős kormányzatra kell bízni e téren a segítség módozatainak megkeresését.

Sokszor hangzott el olyan kijelentés, hogy az állami üzemeket meg kell szüntetni. Az

állami üzemeket fenn kell tartani

azonban a részvénytársaságok könnyedségét kell beléjük vinni. Az állami üzemeknek fajvédelmi jellegük is van, mert kenyert adnak. Meg van győződve arról, hogy

a kormánynak szilárd elhatározása igazságos közállapotokat teremteni

és ebben a meggyőződésében az indemnitást megszavazza.

Következő felszólaló **Kitajka** János (vörös) Határozati javaslatot nyújt be a munkásbiztosító pénztár önkormányzatának visszaállítására s arra, hogy utasítsa a nemzetgyűlés a kereskedelmi minisztert munkabéregyeztető hivatalról szóló törvényjavaslat benyújtására. Az indemnitást természetesen nem fogadja el.

Az igazoló bizottság jelentése s az elnök napirendi javaslata után áttértek az

interpellációkra

Csik József kéri a belügyminisztertől: Van-e tudomása arról, hogy az első fokú közigazgatási hatóságok a **Keresztény Földmunkások Országos Szövetségének** gyűléseit nem engedélyezik, valamint a szövetség helyi csoportjainak működését megakadályozzák és tagjait indokolatlanul sérelmes elbánásban részesítik. Hajlandó e intézkedni, hogy a közigazgatási hatóságok ez eljárása megszűnjék?

Rakovszky Iván belügyminiszter azonnal válaszol s kijelenti, hogy lelkiismeretesen megvizsgálja az ügyet és igyekszik a bajokat orvosolni.

Hébelt Ede megismétli állítását. A kormánypárton ismét kitör a zaj és az elnök

másodszor is rendreutasítja

Hébelt Edét. Felkiáltások a kormánypárton: Mentelmi elé.

Hébelt kijelenti, hogy ő parlamenti bizottság kiküldetését kérte annak idején és most is azt kéri. Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy csak személyes kérdésben szólalhat fel, mire **Hébelt** áll a szótól.

Ezután **Rassai** sietett szövetségsének segítségére s a házszabályokhoz kérve szót okvetetlenkedett. Az elnöki leintés és belügyminiszteri válasz után az ülés fél 9 kor véget ért.

GERBEAUD-
floris., stb. desszertek, színházi cukorkák, tejesokoládék ooo
CSEMEGE ÜZLETBEN
Hugárka kávéház mellett. Piac-u. 55.

Tűzállótégla
Timár-utca 11. Telefon 10-92. kapható.

Kávé, tea, rum,
legfinomabb csemegék, sajtok kaphatók a
Csanak József K. Rt.
Alapítva 1823
Telefon 70 Piac-u. 51. sz. üzletében.

Gyulay László

Nagy halottja van az Ébredő Magyarok Egyesületének. Dr. Gyulay László főorvos, a városi kórház sebészeti osztályának vezetője, az ébredők debreczeni csoportja tagfelvető bizottságának elnöke és a *Fehér Ujság* volt munkatársa december 19-én hosszú szenvedés után meghalt.

Lelkes magyar volt, törhetetlen hazafi, akinek egész pályafutása az önzetlenül dolgozó hazaszeretet szolgálatában állott. Betegségét is ott szerzte a magyar határokon, férfiasan küzdve féltett hazájáért. Gyulay László maga volt a megtestesült irredentizmus, izzó lelkiületnek minden szavával gyújtogatott, — ébredő magyar volt, elszánt katonája nemzeti törekvéseinknek, soha ki nem alvó, soha el nem lankadó tettekre készsége elévülhetetlen érdemeket szerzett nemzetépítő munkánk szolgálatában. Szelleme továbbra is közöttünk lángol intő példaképpen, hogy örök serkentés legyen feltámadásunk rögzös útjain.

Gyulay Lászlót pénteken temették. A temetés óráját holnap fogják köz tudomásra hozni. Értésülésünk szerint az Ébredő Magyarok Egyesülete testületileg elkíséri utolsó útjára.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete felhívja tagjait, hogy kivétel nélkül jelenjenek meg Dr. Gyulay László bajtársuk temetésén. A temetés ideje a pénteki lapokban tétetik közre. Gyülekezés a szertartás megkezdése előtt egy félórával az ÉME hivatalos helyiségében. *Elnökség.*

Nyilatkozat

Egyik helybeli lap tegnapi vezércikkében kiterjeszkedik arra, hogy kapcsolatot van az 1919 január 1-én megindult Hajdúföld című politikai napilap és a forradalmi időkben megjelent Hajdúföld című hetilap között. A tényekből annyi áll meg, hogy mi a Hajdúföld Földmívelés Népszövetség lapjának tulajdonjogát tényleg átvettük. Ennek főoka pedig az volt, hogy a Hajdúföld felújítására az engedélyt a Népszövetség egyik vezetője, a főispáni teendővel megbízott Rásó István akkor már megszerezte, viszont más, újabb lap kiadásához az engedély megszerzése leküzdhetetlen akadályokba ütközött volna. De azt, hogy a Hajdúföld, mint napilap, nem érezte magát mindezek ellenére sem a régi hetilap egyenes folytatásának, az is bizonyítja, hogy mint napilap „első évfolyam, első szám” keltezéssel kezdte meg új pályafutását. Különben a régi Hajdúföld is, ahogy én tudtam megítélni, bár akciójában részt nem vettem s azok sikerében nem sokat bíztam a forradalmi idők lehetőségei között, a konstruktív nemzeti célok biztosítására törekedett.

A kérdés tisztázására, mint részvénytársaságunknak már akkor is igazgatósági elnöke, mindezeket szükségesnek tartottam elmondani.

Debrecen, 1922 dec. 21.

Mitrovics Gyula.

— **Emelkedett a vizgadij.** A valóság- és közoktatásügyi miniszter úgy intézkedett, hogy a középiskolákban a magánvizsgálatok díja ezentúl 3600 korona legyen.

— **Karácsonyi ajándéknál alkalmas** képeskönyvek, mesekönyvek, társasjátékok, ifjúsági iratok, levélpapírok nagy választékban kaphatók Csáthy könyvkereskedésében, Ferencz József ut 8. sz.

Nyugatmagyarországból már hatvannégyezer holdat és harmincegyszer lakost visszakaptunk

Az osztrák magyar határmegállapító bizottság magyar delegációja 1923 január 10-én veszi át a népszövetség által visszacsatolt

hét vas megyei községet:

Nagynardát, Kisnardát, Alsócsatárt, Felsőcsatárt, Magyarkeresztet, Horvátlövőt és Pornóspálit. Ugyanakkor Pinkamindszent, Felsőörösök, Rábafüzes és Felsőszőlők határával mintegy

1400 hold

kerül vissza hozzánk. Ausztria viszont átveszi a határmegállapító bizottság által neki ítelt vas megyei Lovasrad községet. A vas megyei Szentpéterfa és a sopron megyei Olmód községek átvétele, melyeket Ausztria Közdek és Rótfalva fejében engedett át, egy későbbi napon fog megtörténni.

A Sopron mellett

Brennberg bánya

visszacsatolását Magyarország szintén res judicatumnak tekintvén, a végrehajtás végett felebezéssel élt a népszövetséghez.

Magyarország nyeresége

Ausztriával szemben a határmegállapítás folytán 213635 kat. hold és 5854 lakos, míg

vesztésege

1807.5 kat. hold és 470 lakos. Magyarország tehát, a népszavazás eredményét is ideszámítva, eddig

64384 kat. holdat és 55400 lakost

szerzett vissza.

A Sopronban működő magyar-osztrák határmegállapító bizottság tegnap tartotta utolsó ülését s br. Villiani Frigyes, br. Neugebauer István és végül Jocard francia ország elnöki felszólalása után formálisan is befejezte működését.

Százhusz siketnéma gyermek boldog karácsonya

A Széchenyi utca végén, a Fémipariskolán túl terül el a debreceni Siketnéma Intézet, ahol kedden délután jóslikerült Karácsonyfa-ünnepélyt rendeztek a siketnéma intézet növendékeinek jótékony szívek. Százhusz gyermek arca ragyogott az örömtől a szeretet ünnepén, százhusz gyermek szeme csillogott a fényes karácsonyfa láttára s töltötte el szívét igaz boldogság.

Nincs zsi bongás

Zsufolásig telv az intézet tornaterme érdeklődőkkel, a szegény siketnéma gyermekekkel, azok szüleivel. Más Karácsonyfa-ünnepélyen vidám zsi bongás hallatszik, az izgott várakozás, az édes türelmetlenség jele. *Itt csend van, néma csend...*, a kis szöszke leánygyermek nem pletykálnak, csak a kezükkel, szájjukkal integetnek, az a barna, okos szemű fiú nem hancurozik, csak szomorúan, irigykedve nézi az egyik érdeklődő egészséges gyermekét, aki vígan beszélve mászik fel a tornaszerekre. *Neki nem adott meg az a kincs, hallani és beszélni...*

Tudják-e Debrecenben?

Markovics Árpád igazgató bevezető szavai után Lindenberger János prépost plebános mondott gyönyörű karácsonyi beszédet. Beszéde izzik a szeretettől s mégis csupa vád a társadalom, Debrecen társadalma ellen. — *A szeretet helyett az önzés, az önszeretet lett urrá* — mondotta — *Hány ember tudja Debrecen 110 ezer lakosa közzül, hogy siketnéma intézet nagyon itten? hány ember adakozott a siketnémák intézete javára?*

Szegény vándor

A nagyhatású beszéd után feledhetetlen látványban volt részük a

jelenvoltaknak. A siketnémák szindarabot adtak elő, a szegény vándort.

Apró gyermekek voltak a szereplők, látszott rajtuk a jámpaláz, de mégis oly lelkesedéssel, oly boldogan játszottak. S meglepő volt látni a tanítás eredményét, a szereplők lassan, tagolva, de egész érthetően beszéltek. A szindarabot Piroška Károly tanította be nagy fáradsággal.

Örök csendesség börtönébe zárva

Ezután egy leány növendék szavalt, Kelemen Borbála, aki Közsey Erzsébet a siketnéma költőnő csodaszép versét szavalta el mély érzeléssel. Szem nem maradt szárazon, mikor a siketnémák szomorú sorsát tárta fel.

— *Sirhat a hegedű, ... penghet a cimbalom, dalolhat a madár ... — Nem ér a szívembe, nem vidít fel engem ... — Örök csendesség börtönébe zárva ...*

Ajándék osztás

Végül a karácsonyi ajándékok kiosztása következett. Kalácsot, süteményt, játékszeret kaptak a kicsinyek. Az ajándékokat a Szociális Missziótársulat s Lindenberger János ajándékozta a siketnémáknak. Volt nagy öröm, boldogság. Az ajándékozók nem végeztek hiábavaló munkát.

Hiszek egy Istenben

Markovics Árpád igazgató rövid záróbeszéde után újra szavalt következett. A közönség állva hallgatta végig. A kis siketnéma gyermek, aki csak most tanulta meg nehezen az első szavakat, a nemzeti hiszek-egyét imádkozta el. A közönség karban mondotta utána az Áment.

Tamássy László.

Januárban osztják a köztisztviselők szénét

Mint ismeretes, a hivatalos lap egyik októberben megjelent száma pénzügyminiszteri rendeletet közölt, amelynek értelmében december 31-ig ki kellett volna osztani Debrecenben a köztisztviselőknek járó szénilletményt.

Debrecennek körülbelül 300 vagon szén járna, ebből eddig 42 vaggont osztottak ki. *Körülbelül másfélhónapja azonban nem érkezett Debrecenbe szén.*

A szén mennyiség elmaradásának okáról a Köztisztviselők Beszerzési csoportjának budapesti osztályánál a következőket mondták:

A szén mennyiség elmaradásának oka az, hogy a franciák a magyarok által lekötött szénen másnak adták el.

Ezenkívül a pénzügyminiszterium illetékes köreinek tudomására jutott, hogy Debrecenben a köztisztviselők a részükre kiutalt szénen magánoknak, malmoknak, cégeknek adták el, természetesen drágábban, mint ők kapták, szóval üzérkedtek vele.

A pénzügyminiszteri biztosnak határozott utasítása az volt, hogy Debrecen épen ezért háttérbe szorítottassék.

— Ennek ellenére — ha lett volna, — küldtek volna szénen. Most lekötötték kétezer vagon angol szénen és ami az Trieszt-Ausztrián át megérkezik, azonnal megkezdik az osztást. Ez pedig körülbelül január első felében fog megtörténni.

Le kell szögezni, hogy Debrecennek 300 vagon szén jár körülbelül, ebből aligha fognak a tisztviselők többet eladni, mint 10-15 vaggot, azt is csak olyanok, akik nem tudnak a szénen futni, mivel nincsen módjukban szénkályhát beszerezni. Azért a néhány tisztviselőt tehát, akik kénytelenek eladni a szénen, hogy fat vehessenek az árából, nem szenvedhet meg Debrecen egész köztisztviselő társadalma.

NAPI ATROCITÁSOK

Löblovics József védekezésének áldozata lett. A debreceni független újság felelős tollnoka valószínűs rapszodiát irt erkölcsi grimbuszának megvédelmezése érdekében. — A rapszodiáról ugyanis azt tanultuk, hogy abban heves indulatok váltakoznak az ellágyulásokkal. Hát ilyen a Löblovics cikke is. Először is ránk górlja egyéni stílusának ragyogó jelzőit, azután teljesen összezavarodik. Kijelenti, hogy a mi állításunk nem fedi a valóságot, ő nem is azt mondta, amit mi irtunk. Erre szóról-szóra idézi konferánszát, amiből kistül, hogy még súlyosabb istenkáromlást követett el. Saját magáról is kiállítja a szegénységi bizonyítványt, amikor a lapunkban megjelent idézetre így válaszol:

„Amit a [Hajdúföld közöl, (t. i. az ő káromkodását) az nem igazság, nem is istengyalázás, hanem butaság.”

Mi sohasem állítottuk, hogy nem butaság, sőt ellenkezőleg egyáltalában nem tartottuk Löblovics konferánszát szellemesnek. No és most jön a vicc, — végre egy jó vicc Löblovicstól: miután kijelenti, hogy ő semmiféle istenkáromlást nem követett el, ünnepélyesen és férfiasan bocsánatot kér istenkáromlásáért.

Reméljük, hogy a bűnvádi eljárás alatt is férfiasan fog viselkedni.

Illatszerek, szappanok, manikür és fésű készletek legszebb választékban
Dr Rex Drogeria Debrecen
VÁROSHÁZ ÉPÜLET.

GŐZMOSÓ, RUHA FÉSTÉSZET, VEGYTISZTÍTÁS

Palotai Lajosnál HÁZI MOSÁS KILÓRA
Egyháztér 5. Battyány-u. 26.

HIREK

1922 december 21. (Csütörtök)

Prot.: Tamás. Kath.: Tamás
A Meteorológiai Intézet időjósata:
Változó, csapadéka hajló idő várható további hőemelkedéssel.
Közművelődési Könyvtár nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.
Egyetemi Könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig, délután 2-6-ig.
Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Babavásár” operett. C) bérlet.
A Műpártoló Egyesület képviselőtársa délelőtt 9-6-ig a városháza közgyűlési termében.
A MOVE karácsonyi vására a Kaszinó földszinti termében délelőtt 10-1 ig. 4-7 ig.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, II. Rákóczi, Nádor, Csokonai, Reménység.

Husz Abrahám

a máramarosi postarabló ép olyan gyilkos gonosztevő volt, mint bárki más emberfia, aki kötélen végzi; de zsidó volt, hát a párisi nagy oriens főmesterétől a piripócsi árendásig minden zsidó megmozdult az életéért. Sőt ha a régi jó „tárgyalagos” és „fogrendes” világban csak annyit kockáztatott is meg valaki, hogy talán a zsidó sem különb lény más istenteremtette kétlábu, tollatlan állatnál, a félvilág zsidója hordult fel bosszúért s a kerény botja nem egyszer hullott ki már ennyiért is „lázadó” gójak kezéből.

Nem mondjuk, hogy így képzeljük a keresztény magyar társadalom szolidaritását, mert akkor a talmudnak adnánk igazat az evangélium felett.

De hogy akadjon született keresztények által szerkesztett s a maga „politikamentes” magasabb keresztényiségét a „kurzus” keresztényiséggel oly sokszor szembeállító sajtó-organum, amely az összes keresztény vallásokban egyforma imádat tárgyat képező, szent hittételek trágár bemocskolására a fülebotját se mozdítja: ebből igazán nem lehet mársra következtetni, mint arra, hogy a szóban forgó nem kurzus-keresztényen laptársunk vallásos felháborodásának puskaporát csupán a zsidókat ért hasonló sérelem esztére tartja szárazon.

Mindenestre ez is szolidaritás, de kereszténynek kereszténynek részéről sem igen minősíthető — a ppholy ajtaján innen.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Miklós Károly debreceni magyar kir. állami gyermekmenhelyi napidíjast klinikai élelmezési tisztté a X. fizetési osztályba, Nagy Lajos volt debreceni kórházi ellenőrt, jelenleg megbízott klinikai helyettes ellenőrt betegfelvételi irodavezetővé a IX. fizetési osztályba és végül Jamberger Ferenc debreceni tudományegyetem klinikai gondnoki hivatali napidíjast kórházi tisztté a XI. fizetési osztályba, — ez utóbbit ideiglenes minőségben — kinevezte.

— **Debrecen város zeneiskolai bizottsága** december 20-án délután ülést tartott, melyen a zenede-
ministratív ügyeit tárgyalták meg. Az ülés anyaga a csütörtöki tanácsülésen napirendre kerül.

— **Kétszáz magyar hadifogoly** érkezik Oroszországból. Bécsből jelentik: Ma délután 3 órakor 200 emberből álló magyar hadifogoly-szállítmány érkezett ide Oroszországból. A hadifoglyok ma este folytatják útjukat Magyarországra felé.

— **A borbélyok és fodrászok** a kereskedelmi miniszter engedélyével december 24. és 31-re eső vasárnap reggel 7 órától déli 12 óráig dolgozhatnak ott is, ahol a vasárnapi munkaszünetről szóló rendelet értelmében teljes munkaszünetet kell tartani. A kereskedelmi miniszter a kamarához intézett leirata szerint azonban elvárja, hogy a tulajdonosok alkalmazottaik pihenőjének biztosítása érdekében is karácsony első napján üzleteiket egész nap zárva tartják.

— **A debreceni kálvinisták Templomegyesületének** szegények és szegény iskolás gyermekeket segélyező szakosztálya az irlalmas szeretet nevében fordul mindazokhoz, akik a Szilveszter-napi ruhacipő és egyéb természetbeni szeretet adomány akcióhoz még hozzá tudnak s óhajtanak járulni, hogy adományait sürgősen küldjék be Karay Sándor kollégiumi igazgató lakására (Egyetemi internátus). Minden adományt köszönettel nyugtáz az Egyesület január 1-én meginduló heti lapja a Vasárnap.

— **Házasságkötések.** Jurikovszky József magánhivatalnok—Horák Irénnel, dr. Orosz Árpád városi aljegyző—Fejes Jolán tanítónővel, Keresztes Béla államrendőrségi díjnok—Madar Margittal, Csillag Sándor férfiszabó—Szabó Margittal, P. Nagy István gazdálkodó—Berecz Zsuzsánnával házasságot kötöttek.

— **A Rend és a rendőrség.** A debreceni rendőrség engedélyt adott, hogy egy Budapestről érkezett ember előfizetőket gyűjtessen a Rend című rendőri lapra. Azonban több panasz érkezett a rendőrségre, hogy az előfizetőgyűjtő kissé túlerősen lép fel s az előfizetést mintegy kötelezőnek állítja be. Az államrendőrség vezetője, Súlyos Lajos ezúton is közli a közönséggel, hogy a rendőrség csupán előfizetőgyűjtésre adott engedélyt s ha bárki is erőszakosan lépne fel s kötelezőnek állítaná az előfizetést, jelentse a legközelebbi rendőrszemnek.

— **Lezuhant hat méter magasságból.** Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután 4—5 óra között a Nagyállomáson. Az egyik ott dolgozó munkás, S. elcár János munkaközben megszédült és hat méter magasságból a földre zuhant. Agyrázkódást szenvedett. A mentők lakására szállították. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

— **Páratlan olcsóság a köztisztviselőknél.** Az ünnepek alkalmából olcsó ruházati cikkeket ad karácsonyra a köztisztviselők ruházati áruháza Budapest, IV., Deák Ferenc utca 18. szám alatt. Polgári családok az ünnepekre itt szerezhetik be a legelőnyösebben a legkifűnőbb és legolcsóbb szövetet, fehérneműt, cipőt és egyéb szövött árut.

— **A volt honvédek hozzátartozói is ellátatlanok.** A vármegyék alispánjai közölték a városok és községek vezetőiségekkel azt a miniszteri rendeletet, amely arról intézkedik, hogy a nemzeti hadseregben szolgálatot teljesített honvédek, vámőrök és folyamőrök hozzátartozóit sürgősen vegyék fel az ellátatlanok közé.

— **Talált holmik a rendőrségen.** A rendőrség a Horvath-féle téglagyár közelében egy tengericsutka kupban több, valószínűleg lapásból eredő ruha és fehérneműt talált, így öt darab párnahuzatot, inget, gyermekruhát, szalvétát, fekete selyem kendőt. Megtekinthetők a Rendőrségi épület, földszint 29. sz. alatt.

— **Életunt cselédleány.** Kedden délelőtt öngyilkossági kísérlet történt Miklós-utca 16. szám alatt. Kis Julianna 25 éves cselédleány zsíroszódát ivott. Súlyos sérüléseivel be-szállították az egyetemi külső klinikai telepre. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Tettét szerelmi bánatában követte el.

— **Családi viszály a pármái háiban.** A bécsi polgári bíróság tegnap kezdte tárgyalni Mária Antonia pármái hercegnőnek, Zita királyné anyjának perét, amelyet mostoha fia, Illés Bourbon, pármái herceg ellen indított. A per tárgya huszezer arany frank, amelyet a hercegnő férjének végrendelete értelmében évjáradékot lett volna köteles Illés herceg kifizetni anyjának. A herceg azonban nem hajlandó a végrendeletnek ilyen értelemben eleget tenni. A bíróság végül is elhalasztotta a tárgyalást és a feleket kibékülésre szólította fel.

— **Karácsonykor okvetlenül vegye meg a „Magarság”-ot,** mely az ünnep alkalmával a legjelesebb politikuskok és írók tollából hoz cikket s a leggazdagabb tartalommal jelenik meg. Az ünnepi szám, melynek hirdetési része is terjedelmes lesz s az óriási példányszáma is nagy eredményt ígért, kapható mindenütt. Mutatványszámot a kiadóhivatal küld, ahova a lap előfizetési ára küldendő. (Budapest, VII. Miksa utca 8.)

— **A vasúti kedvezményes igazolványok meghosszabbítása.** A kereskedelmi miniszter az 1922. évre érvényes összes szabadjegyek, kedvezményes árubérletek, valamint az egyéb kedvezményes utazásra jogosító igazolványok, nemkülönben a vasúti és közszolgálati alkalmazottak és családtagjaik arcképes igazolványának érvényességét 1923. január 31-ig meghosszabbította. A közszolgálati alkalmazottak családtagjainak arcképes igazolványához tartozó betétlapok, amennyiben a folyó évre még érvényes utazási szelvényeket tartalmaznak, január végéig szintén felhasználhatók.

— **Husfűstölés a Dódfa-utca 3 szám alatt.**

— **Milliókkal erősödött a Horthy inségakció.** A kormányzó inségakciójára javára ujabban a következő nagyobb adományok érkeztek: Hangya foggyasztási szövetezet 1 millió korona, Hangya R. T. 500 ezer Hangya vidéki szervezeti és ponti tisztikara 137 ezer, az O. Füssli cég 1 millió, a Magyar Lov Egylet október 8-iki versenyét belépti díjaiból 731263 korona, Magyar landarugók szövetsége 7178 korona.

— **Amerikai magyarok ajándéka szegénysorsu gyermekeknek.** A lörsmi magyar egyesületek és egyházak nagyobb mennyiségű pénzsegélyt küldtek az Országos Magyar Vöröskereszt Egyesülethez abból a célból, hogy az most karácsony alkalmával szegénysorsu gyermekek közt osztassák széjjel. Debrecen városa a segélyből 130 ezer koronát kapott s a pénzt a központ rendelkezése szerint a 17 Ifjúsági Vöröskereszt csoport legszegényebb tagjai között osztja szét.

— **Társadalmi és egyesületi élet.** Szegény gyermekek karácsonya. A debreceni fiu kereskedelmi iskola Munka-cserkészcsapata és Ifjúsági Vöröskereszt-Egyesülete az idén méltó módon ünnepelte meg karácsonyt. Ötven szegény gyermeket választottak ki, olyanokat, kiknek egyébként nem lett volna karácsonyuk. Maguk készítettek a számukra játékokat. Szathmáry István fővárosi rajztanár terveit szerint maguk díszítették nekik karácsonyfát s főték az izletes pörköletet is, mellyel apró vendégeiket végül jól tartották. A vezető tanárok főtelevése az volt, hogy minden, amit adnak, a fiuk alkotása legyen.

Az ünnepélyt, melyen megjelentek a Kereskedő Társulat, az Ifjúsági Vöröskereszt Egyesületek és a Cserkészkerület képviselői, énekszám, Bajnok József tanár úrnál beszéde és egy bethlehemes játék vezette be. Ötven boldoggá tett, játékkal, édességgel, ünnepi kalással meg-
rakott gyermek szívből fakadó öröme oltotta még mélyebbre a fiuk lólkében a tudatot, hogy mindennél boldogabb öröm másokkal jót cselekedni.

Néhai ifj. Kics Ferenc ref. főgimnáziumi tanár emlékatpítványára ujabban adakoztak: Balay Aladár ref. lelkész Dancsháza 200, Bodor Pál ref. lelkész Kokad 250, Mojnár Zoltán ref. lelkész Hajdúhadház 500, Lukács Aladár kereskedő Debrecen 500, Simon Péter Turkeve 2000, Simon Sándor Turkeve 2000, Simon László Turkeve 1000, Kun Szabó Gyula ref. lelkész Berkesz 100 koronát. Az eddig begyűlt összeg: 70517 K., mit hálás köszönettel nyugtáz a debreceni ref. főgimnázium igazgatósága.

Az Országos Tanítói Arvaház (Simonyi-ut 16) Karácsonyfa Ünnepet tart december 24-én délután 4 órakor.

A köztisztviselők modern nyelvtanfolyamának vezetője december 17-én ülést tartott, amelyen felvilágosította a tanulókat előmenetelét s megállapította, hogy a tanulási eredmény általában jó, a tanulók a tanfolyamot szorgalmasan látogatják és az ifjúsági tanfolyamokon különösen jó eredményt értek el: Bohus Károly, Kovács György, Trón László és Zoltán, Nedeczky Vilmos, Alacs Zoltán Varga Béla, Papp Mihály, Koncz László, Oláh Klára, Rássa Tibor, Szász Mária, Dolhay Imre és Kepes Pál, kiket a választmány jegyzőkönyvileg is megdicsért. A nyelvtanfolyam 1922 december 21-től 1923 január 3-ig bezárólag karácsonyi szünetet tart, mely idő alatt hivatalos órák sem lesznek. A február 1-én kezdődő tanfolyamokra jelentkezéseket január hóban Szechenyi-utca 43. szám alatt fogadnák el. Beiratkozni lehet a német, francia és angol nyelvekre. Tandíj havonta és nyelvenként 200 korona, amihez a téli hónapokon havi 10 kg. fa, mint fűtési illeték járul.

— **Karácsonyi ajándékoknak** alkalmas háztartási cikkek nagy választékban kaphatók Sesztina Lajos vaskereskedésében.

JÓL FIGYELJÜNK! KOSTYA JÁNOS
Mielőtt karácsonyi vagy újévi ajándékot vásárolnánk, el ne mulasszuk legelőször megtekinteni Debrecen legrégibb ékszerüzlete fényes kirakatát, nagy raktárát és olcsó árát Széchenyi-utca 1. szám.

MAYER divatáruház

Piac-utca 18 sz. (Tisza palota.)

megnyit,

ahol a legdivatosabb költők bálók szetteinek, kosztümök, a legfinomabb selyem-, flór- és fátyal harisny k minden elképzelhető színben, minőségben a legújantósbabb áron kaphatók.

Jost cukrászdában (Kossuth-utca) min dennap d. u. 5-7-ig **zenés teadélután**
Alkalmi torta- parafait és fagyalt. Megrendeléseket állandóan elfogad. Mikulásokban, bonbonokban nagy választék.

Aki az adózás ellen izgatott

A debreceni királyi törvényszék büntető tanácsa *Uffalussy József* tanácselnök elnöklése alatt érdekes büntígyet tárgyalott december 20-án. *Kopcsa Gábor* 40 éves álmódsi földműves ült a vádlottak padján, aki 1922. január 11-én hevesen kifakadt az adózás ellen.

„Ne fizessenek adót...”

Kopcsa Gábor az álmódsi adóösszeírás alkalmával a község háza tájékán öngyelt. Egy előadó az adófizetés szükségességét hangoztatta. *Kopcsa Gábor* erre igen felháborodott és közbekiáltott: „Ne fizessenek adót, nincs most ugye jelelős kormány.” A kir. ügyészség e kijelentés miatt vádat emelt ellene. A főtárgyaláson *Kopcsa* azzal védekezett, hogy 36 hónapig küzdött különböző harcerekkel és súlyos ideggyógyulást szenvedett. Gyakran méregbe jön és ilyenkor olyanokat mond, hogy azonnal meg is bájolja.

A kir. törvényszék büntöské mondotta ki *Kopcsát izgatás* vétségében s ezért öt 3 napi fogházbüntetésre ítélte.

Hirdetmény. Értesitem a város közönségét, hogy a fa és faszén készletekben beállott változásokat kitüntetési hivatali forgalmi „*Jegyzék*” nyomtatvány, továbbá az 1922. december 31-én még meglevő fa és faszén készletek bejelentéséhez szükséges bejelentő lap hivatalomhoz megérkezett s azokat az érdekelteknek a polgármesteri titkári hivatalban (Városháza, emelet 4. sz. szoba) díjtalanul rendelkezésre bocsátom. Debrecen, 1922. évi december hó 19. — *Csöke Sámuel* polgármester h.

Rövid hírek a nagyvilágból. A Tokföldi lázadók ügyében az ügyész a lazdás vádjának eljuttatását indítványozta a 400 vádlott ellen, hogy az ügy a rendes bíróság elé kerülhessen. — Egy angol repülőgépgyár 64 láb széles és 15 láb magas, ezer lóerős, fémből készült repülőgépet fejezett be. Több gépfegyver és bombavető mellett három ember fér rá.

Pogromra készülnek Aradon. Kolozsvári jelentés szerint keddre virradó éjszaka egy csoport oláh diák tüntető vonult végig a Dávid Ferenc-utcán s azután az orthodox zsinagóga összes ablakait beverte. A hitközség közönsége reggel megjelent a rendőrségen és panaszt tett. Aradi jelentés szerint ott pogromra felhívó plakátok jelentek meg a falakon.

Nem hagyják cserben egymást. Budapestről jelentik: A bukaresti kereskedelmi akadémiát a rektor bezárta mindaddig, amíg az oláh diákok vissza nem vonják memorandumukat, amelyben a numerus clausus követelik és ünnepélyesen nem kötelezik magukat arra, hogy zsidó társaikat beengedik az előadásra.

Karácsonya egy 4. nehány 2 és 3 méteres mélyre kapható. Azonkívül karácsonyfadiszek, mesés és képeskönyvek nagy választékban kaphatók **Antalfynál.**

Felkérjük helybeli és vidéki előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetésüket megújítani, nehogy kénytelenek legyünk lapunk küldését be- szüntetni.

Három fogásból álló kitűnő menü ebéd 120 korona, két fogásos vacsora sült köreittel és tésztás 120 korona. Egy zóna adag délelőtt, délben és este 45 korona. 1 liter pompás ezerjő bor 120 korona. 1 pohár részvény udvari sör 34 korona. Előzetkeny, pontos kiszolgálás biztosítva. A kártyajátékokra az engedélyt megkaptam. A n. é. közönség szives partifogását kérem. Tisztelettel **Albert Belvárosi Éttermi és Kávéház tulajdonos, Debrecen sz. kir. város székházának szuterénjében. Bejarat Városház-utca-ból.**

Halálozások. Id. Oláh Antal kisbirtokos ref. 61 éves, Szatmáry László cipész segéd ref. 57 éves, Veress István ref. 63 éves, Horváth Sándor ref. 2 hónapos, Biró Márton 73 éves, Szabó Margit 24 éves, Lengyel István újságíró ref. 70 éves, özv. Zsolenszky Józsefné 72 éves, Varga István ref. 49 éves, Bedőházy József nyugalmazott körjegyző ref. 50 éves.

Izlelje meg Albert konyháját. Olesó és kitűnő, az már igaz!

TESTEDZÉS

Profi vagy amatőr. Érdekes megkeresés érkezett a most megalakult magyar Profeszionista Szövetségtől a debreceni egyesületekhez. A profiszövetség kérdést intéz hozzánk, hogy **amatőr, vagy profeszionista alapon akarnak-e a jövőben működni.** Ha amatőr alapon, akkor csatlakozzanak a MOVE labdarúgó szövetséghez, amely az igazi amatőr szellemet képviseli. Ellenben, ha profi alapon akarnak működni, csatlakozzanak a Profi szövetséghez. Az MLSz-ről, mint az **amatőr szellem képviselőjéről emlékezik meg a körlevél.**

A Profi szövetség átiratával eddig csak a DTE foglalkozott s az átirat felett napirendre tért.

Futballmérkőzés — Karácsonykor. Amire még nem volt példa Debrecen sportéletében, most bekövetkezik. **Karácsony első napján, hétfőn futballmérkőzés lesz Debrecenben.** A kerület intézőbizottsága kedden este ülést tartott s kimondotta, hogy az elmaradt DTE—DVSC kupadöntő mérkőzést hétfőn délután fél 2 órai kezdettel le kell játszani a Diószegi-uti Vasutas pályán. A szokatlan terminusra az készítették az intézőbizottságot, hogy a kerületi kupadöntő mérkőzéseket még ebben az évben le kell játszani, mert ellenkező esetben az illető csapatok kiesnek a további küzdelemből. A DVSC a súlyosan sérült Farkas és Szolárszky, a DTE Roth nélkül fog felállni. A mérkőzést Balog Imre fogja levezetni.

SZINHAZ

A nevetlen közönség megrendszabályozása. Régi szokás Debrecenben, hogy a színházba járó publikum rendszerint az első felvonás közepé táján szerencsétlenül megjelenésével az előadást. Operanyitányt például el sem tudunk képzelni székcsattogtatás nélkül, az **Ember tragédiája** első jelenetéhez pedig a szélvihart zsidóasszonyok ruháinak selyemsuhogása szolgáltatja. Még a városi tanács is megelégette ezt az állandó zavarást és következő rendelettel lepte meg a közönséget:

A városi tanács figyelmezteti a színházat látogató közönséget, hogy a színházi előadásokat beszélgetéssel vagy más zajjal, az ülőhelyeknek az előadás megkezdése után való elfoglalásával zavarni tilos.

Az előadászevarókat a rendőrség megbünteti, szükség esetén a nézőtérrel eltávolítja. Ha a színházi előadások zavarása e figyelmeztetés után is folytatódna, a m. kir. államrendőrség erővel fellépéssel, esetleg előadás alatt a nézőtérre vezető ajtókat bezárással fogja megakadályozni azt, hogy a későn jövők a pontosan érkező színházlátogató közönséget művelészetben háborgassák. Debrecen, 1922. november 27. **A városi tanács.**

Színházak és mozgószínházak közleményei. Ma és a hét következő esőin a nagy sikerű **Babavásár** szerepel a jászkerendin a bemutatkozó összes kiváló együttesével!

Aki még nem látta a mulatságos Ártatlan Don Juan című pompás bohózatot, okvetlenül válassza meg jegyet szombat délutánra! A címszerepet ezúttal is **Szigei** alakítja.

Lóth Il főszereplésével az Ellopott dicőség című dráma, berlini film, ma utóijára az Apollóban.

Olaf Fönn a világhírű dán színész főszereplésével az Apák büne című hat felvonásos dráma és Mery Prevost főszereplésével a Napugárka című 5 felvonásos vígjáték holnap az Apollóban.

Ut a boldogság felé. Jegyek válthatók az Apollóban.

Ut a boldogság felé. Ezt a világhírű filmet közvetlen budapesti nagy sikere után december 25-én mutatja be az Apolló. Jegyelővétel.

MŰVÉSZET

Kiállítás a városházán. Élénk érdeklődés nyilvánult meg a **Márpártoló Egyesület** kiállítására iránt. A déli és esti órák alatt valóságos találkozókat ad egymásnak az intelligencia. A környékbeli városok műszerelő közönsége jelentős számmal látogatja a kiállítást.

KÜZGAZDASÁG

Közgazdasági szemle

Alapilain az amerikai segély híre

A mai nap a nemzetközi piacokon meglehetősen csendben folyt le. Az amerikai segélyakcióiról szóló ellentétes hírek annyira nem pozitívek, hogy nagyobb változásokat a mai napon nem is idéztek elő.

Javul a szokol

A márka és a francia frank tegnapi kisebb ellanyhulások után ma ismét magukhoz tértek. A **szokol tegnapielőtti nagy zuhans után szintén erőteljesen megjavult.** A cseh kormány minden eszközt megragad, hogy a **szokol megtartsa a maga nivóján, ez azonban nem sikerül.** A **dollár is egy árnyalattal megjavult.** Ezzel kapcsolatban az amerikai árupiacokon is megállt a napok óta tartó hossz.

Jön az orosz petroleum

A gabonapiac az árak ugyan tartottak maradtak, a sertésiac az azonban lassu lemorzsolódás indult meg. **Érdekes eseménye a mai napnak a hónapokon keresztül változatlanul magas amerikai petroleum árának erős leszállítása, amely azal magyarázható, hogy az orosz területeken, főleg a batui petróleumvidéken a petróleum kiterme-**

lése mindjobban kezd a békébeli mederbe visszatérni.

A korona alacsonyabb értéke

A magyar korona megittélése a mai napon kissé kedvezőtlene volt. A berlini devizapiac paritása már tegnap is csak 22 egynegyed körül mozgott, úgy, hogy a mai zürichi tőzsdén a jegyzése 22 önyolcadra morzsolódott le. Mai berlini paritása már csak 22, a bécsi paritás pedig csak 21 hétyolcad centimezt mutat. Lehet, hogy ez a pillanatnyi alacsonyabb jegyzés a jegyintezet tegnapi kimutatásában szereplő 500 millió kincstári előleg következménye, de valószínűbb az a felgóság, hogy a karcsenyi ünnepek rengőtegy áruszükségletének fedezésére kellett a **külföldön magyar koronát az emittett oknál fogva nagyobb tételben eladni.**

Mélyreható politikai vagy gazdasági okok, melyek a korona esését hozták maguk után, egyáltalán nincsenek.

Ujra 22 a korona

Az esti zürichi jegyzés ismét a tegnapi árfolyamot hozta vissza, amely tény kihatással volt az alacsonyabb korona jegyzésre erősen szilárduló tendenciával reagáló magánforgalomra, amennyiben némi árelmorzsolódás állott elő.

Kiviteli lóvásárok. A kiviteli lóvásárok decentralizációját a minisztertanácsban elhatározták oly módoon, hogy az exportlóvásárok rendezésével az öt kerületi mezőgazdasági kamarát bízták meg. A debreceni mezőgazdasági kamara első exportlóvásárját január hó végén vagy február hó elején kívánja megtartani. Ez ügyben épen most ment fel a kamara felterjesztése. Az ideig is felhívja a kamara a kerületéből lovaikat exportvásáron értékesíteni kívánó gazdákat figyelmét, hogy a kamara ló-exportvásárjának végleges engedélyezéséig várakozzanak. Milyhelyt végleges intézkedés történik, a közleményeket azonnal kiadják.

A földadó váltságbuza új értéke.

Az Országos Pénzügyi Tanács a földadó fejében fizetendő buza értékét 1923. évi január hó 1-től 1923. évi március hó 31-ig terjedő időre kilogrammonként 100 koronában állapította meg.

A TŐZSDE

Magyar korona: 22^{5/8}

Zürichi zárlat: Berlin 7^{1/2}, Holland 21090, Newyork 529, London 2443, Páris 3950, Milano 2700, Prága 1575, Budapest 22^{5/8}, Zágráb 145, Bukarest 305, Varsó 3, Bécs 75, osztrák bélyegzett 76, Szófia 397. **Devizaközpont hivatalos árfolyamai:** Dinar 2520—630, Kopenhága dán korona 480—90, London angol font 10750—14050, Berlin márka 56—44, Páris francia frank 175—179, Prága szokol 68—71, Stockholm svéd korona 623—38, Zágráb 630—70, Varsó lengyel márka 1325—1425, Brüsszel belga frank 159—164.

Nemes fém pénzek: Ezüst koronás 160, 2 koronás 520, forint 400, 5 koronás 800, forgalom csekély, irányzat lanyha.

Arany 10 koronás 4500, 20 koronás 9000, Forgalom arany pénzekben közepes, irányzat tartott.

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsdei forgalom az ünnepek előtti csend jegyében folyt le. Az árutulajdonosok a tegnapiál magasabb árakat kértek, melyet azonban a kereslet nem volt hajlandó megfizetni és így kötés csak elvéve jött létre. A forgalom a legszűkebb keretek között

Legszebb cigányzene a „GAMBRINUSBAN“

Rác Jancsi és Napoleon hegedű és cseló művészek 11 tagu zenekarukkal játszanak.

Debrecen legolcsóbb bevásárlási forrása a Hajdusági férfi- és gyermekruha áruház

Piac-utca 67. Frohner-szálló épület. Borkabatok és öltönyök óriási választékban

mozgott, az alaphangulat tartott, sőt egyes alkalmakkor élénk, egyedül a tengerire nézve lényegesen szilárdabb.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 10600-700, egyéb 10500-600, 78 kilós tiszavidéki 10700-800, egyéb 10600-700, más 7600-700, tak. árpa 6700-800, sör-árpa 7100-800, köles 8300-800, zab 8600-800, szemes tengeri 6300-450, repce 13000-14000, korpa 4700-800.

Előfordult kétések: Buza januári szállításra 11000, rozs 7400, csöves tengeri 4300, morzsolt tengeri január közepére 1 vagón ab állomás 6700, prompt bú. par. 6500, korpa -b közraktár Budapest 4800, eirokrag 3650.

Ferencvárosi sertésvásár: (Déli hivatalos) Szabad vásári maradvány 1116, érkezett 559, eladtak 172 darabot.

Árak: zsirterítés fiatal könnyű 370-420, nehéz 440-80.

Zárt vásáron nem fejlődött ki üzlet.

Esi magánforgalom: Értékpapírok: Erős szilárdság után némi árlemorzsolódás. Erősen tartott a Georgia 66-64000 koronával, a többiek: Salgó 55-43000, Rima 11000-600, Államvasút 34-32060, Kőszén 96-0 500, Izzó 47-48250, Lipták 4350, Trósz 13-13100, Termények: budapesti parításban buza 10700-800, rozs 7609-700, t. árpa 65-6600, s. árpa 70-7100, zab 6650, tengeri prompt 5900-6000, teburára 7000-200, csöves 4500-600. Kis forgalom.

Felelős szerkesztő: Kolosváry-Borcsa Mihály
Kiadó: A Hajdúföld Lapkiadó Vállalat

KARÁCSONYRA
ALMA
OLCSÓ ÁRBAN
Paczeltnél.
Vizsonteladásra is.:

Férfi és női **KALAPOK**
ALAKÍTÁSÁT ÉS PESTESÉT SZAKSZERŰEN ÉS GYORSAN ESZKÖZÖLNEK
KÉSZÁRU KAPHATÓ
M. NAGY MIHÁLYNÁL Péterfia-utca 8. sz. alatt.

Feltűnést
kelt ez a három ajándéktárgy, amit a **Hegedüs áruház** nyújt a vásárló közönségének. Jó puha szövet mtr. 675 kor. I. a angol schifon 490 " Csemanosi Barton 490 "
Ezekon kívül angol köpeny velour, női kosztüm helme, férfi női v szövetek és fehérszövetű cikkek árát is
Karácsonyra készülttöm.
Hegedüs Áruház
Piacz-u. 49.
Főpostával szemben.

Tóth Gyula
vaskereskedése Debrecen, Városháza sarkán
Karácsonyi ajándékoknak alkalmas kályhák, kályhatelepek, fa- és szentartók, Alpakka és acél evőeszközök, teák és kávék készletek, nemrég hozott lemez-edenyek, háztartási cikkek, lombfűrészes felszerelések nagy választéka. Korcsolyák érkeztek.
Lószér és lópor áruda. Telefon 29.

Nehéz az élet,
jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHÉZ** olcsón beszerezni tessék, **VÉGHÉZ** menni, hol kevésbé használt finom férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenodéval szemben)



A legjobb vételket csak a Nagy Lajos irodában lehet kötni? Pénzes emberek! Okvetlen olvassák el ezt a hirdetést! Ragadják meg a kedvező alkalmat! Még egy ilyen alkalom 10 esztendőn belül sem kínálkozik!

Rögtön a város alatt, a zsbivásárnál levő Könyvtelepen

LUTHER-U. 18. SZÁM
több mint egy katasztrális hold kiterjedésű ingatlan ezennel eladóvá tetteik. Van rajta teljesen ujonnan épített téglalapú épület, palatetővel fedve. Ez a lakóház, 2 szobával, konyhával és spejz-al Ezenkívül a következő épületek:

Istálló 6 drb jöszágra, Sertésöl 30 drb sertésre. Cseréppel fedett magtár 100 métermázsra terményre. alatta hatalmas nagy baromfiöl. Kocsiszín. Raktár és kamara, szintén teljesen új téglalapú épület, cseréptetővel. Igen jó vízi szivattyús kut. Hatalmas nagy konyhakert!

Ez az ingatlan közvetlen a vasúti pályatest mellett van, így ipartelep, vagy gyárteleprészére is felelő alkalmas.

Ódaadom az egész ingatlant összes épületeivel együtt

3 és fél millió koronáért!
48 óra alatt az egész ingatlan ki lesz ültve és a vevő részére átadva!
Senki idegen lakó nincs!

Ki akar venni egy kisebbszerű házat?

A vagonnyár közvetlen közelében, a vámospécsi köves ut baloldalán levő Hlasi telepen

Halsi-utca 31. sz. sarok ház!

A Márton Kálmán-utca és Halsi utcák sarka. Mintegy 300 négyszögöl telekkel, rajta egy szerény kis épület, egy szoba, konyha, istálló 2 darab lóra, jó vízi kut, konyhakert, nemesített termő gyümölcsfákkal és szőlőligas.

Ára 300 ezer korona!

Lakó nincs! A vevő 3 nap alatt átvetheti és beköltözhethet!

A Hatvan utcai részben

VENDÉG-UTCA 34. SZ.

szép nagy ház minden elfogadható áráért megkapható!

A vevő részére 15 napon belül át lesz adva beköltöztetésre a tulajdonos utcai két szobás lakása konyhával, pincével, sertésöllel és 9 darab jöszágra való kitért istállósával.

A tulajdonos lakásán kívül van még 6 rendbeli kis lakás, fűskamrák. Adómentes téglalapú épület, igen jó karban tartva, cseréptetővel fedve. Az udvarban szőlőligas és fülgaria.

Debrecen egyik legforgalmasabb és legelőkelőbb helyén a Rákóczi-utca 20. számú szép

ház ismét eladó!

Mindezen ingatlanok eladása felett a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg azok vétele.

Iroda: Veres utca 9. szám.

Telefon 13-76.

Hivjon meg
ha van aranya vagy ezüstje eladó, a legtöbbet én fizetek érte
Kramer Simonffy utca 17.

KILLEREDE BUTORGYÁROS
udva i sz litó villanyerőre berendezett műbutorgyára Debrecen, Ferencz József-ut 68. szám.
Ajánlja dusan felszerelt saját készítményű butorkészítést a legújabbosabb árakban. Nagy választék olcsó butorokban is!

Legkedvesebb karácsonyi ajándék egy **izléses virágdísz a RÓZSA virágcsarnokból.**
KOSSUTH-U. 2. SZ. (Városház épület.)
Ahol a legizlésebb csokrok, kosarak stb. legelőkelőbban szereshetők be.

Tea rum,
likörök, cognac, gyümölcs-pálinkafélék le olcsó ban legjobb minőségben a Szilágysági szeszszítal kereskedés kicsiny-beniosztályán
CSAPÓ-UTCZA 7. SZ.
szerezhethők be
Eladás nagyban és kicsinyben.

Ramminger hölgyfodrász
Varga-utca 1. Varga-u. 1.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!

Bosznay J. és Társa cégnél
KOSSUTH UTCA 5. SZÁM
1922 december 2. tartó 1923 január 6 ig
nagy karácsonyi és ujévi vásár
Különocasio osztály.
Óriási választék. Rendkívül olcsó árak.
Kérjük kirakatainkat figyelemmel kísénni!

Karácsonyi és ujévi ajándékok
Parfümök, Kölnszeszek, Szappanok, Manikéur Fésű- és kefék stb. stb. Likör essentiák mindenféle legelőkelőbban beszerezhetők a
Korzó Drogueriában. Piac-utca 42. sz. Telefon: 14-80.

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkeze

az ünnepek előtti héten dusan felszerelt raktárát ajánja a vásárló közönség figyelmébe:

1 kg vajas teasütemény 560 k

1 kg. cukor	460 K	1 kg. borsó 1/2-es	240 K
1 kg. "	440 K	1 kg. házi szappan	500 K
1 kg. frank kávé	540 K	1 lit. Badacsonyi Siller Ó	140 K
1 kg. nyers kávé	1240 K	1 lit. Badacsonyi fehér Ó	140 K
1 kg. gyümölcsiz	380 K	1 üveg tea rum	770 K
1 kg. rizs	244 K	1 kg. boszniai szilva	320 K
1 kg. lenese	130 K	1 kg. hagyma	65 K
1 kg. bab fehér	100 K	1 kg. burgonya	24 K

Karácsonyi diszekben, cukorkákban, sajtokban, csemege árúknban, likörökben óriási választék.